

толкова кила (кило жито 600 оки) щѣли да навършатъ на хармана. Зърната се пазятъ и се турятъ въ семето за посевъ, та да се раждало много жито.

Върху сламата постилатъ черга на която налягатъ да спятъ всички освенъ старитѣ жени, които пазятъ бждника да не изгасне.

КОЛЕДУВАНЕ

Единъ отъ най-симпатичнитѣ народни обичаи е коледуването на Бждни вечерь. Този обичай, до колкото може да се проследи, е призаемствуванъ вѣроятно отъ тракийцитѣ, като е измѣняванъ и приспособяванъ споредъ мѣстнитѣ условия и народни свойства отъ нѣкои по-събудени негови изпълнители. Ето защо той и сега и не навредъ у насъ еднакво се изпълнява. Но въ общи черти изпълнението му е сходно

Презъ коледнитѣ пости, когато селенитѣ почиватъ отъ тежкитѣ полски работи и иматъ доста свободно време, по-събуденитѣ отъ тѣхъ, преимуществено младежи, подъ водителството на нѣкой по-възрастенъ и охолень тѣхень съселянинъ, се събиратъ всѣкидневно ту въ една ту въ друга кжща, а понѣкога и въ училището, и тамъ си избиратъ „тайфа“ отъ осемъ души, съ различни наименования и длѣжности, разучватъ коледарскитѣ пѣсни и предъ и следъ Коледа, а най-вече на Бждни вечерь, ходятъ изъ село отъ кжща въ кжща, да пѣятъ различни приспособени по случая пѣсни. Кжщята се гостоприемно разтварятъ за коледаритѣ, гощаватъ ги, даватъ имъ нарочно приготвени за случая отъ момитѣ краваи и имъ пълнятъ торбитѣ съ други продукти за едене. Обикновено на чело на тайфата стои тѣй наречения *старець*, който се счита за главатаръ и води коледаритѣ, заповѣдва имъ и дори ги наказва понѣкога. За отличие отъ другитѣ той има особени белези, като звънчета по дрехитѣ си, тояга съ топузь и пр. Старецьтъ трѣбва да знае не само коледарскитѣ обичаи, но и всички коледарски пѣсни, и успѣхътъ на коледуването зависи отъ умѣянето и находчивостта му. Второто лице въ тайфата е тѣй-наречената *баба*, мжжъ облѣченъ въ полумжжки полуженски дрѣхи, окичень съ цвѣтя, която изпълнява ролята на шутъ между коледа-